

Назва дисципліни / освітнього компонента	«Трансформація травми в досвіді художньої літератури»
Освітня програма	«Українська мова та література, польська мова» за спеціальністю 035 Філологія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредитів / 90 годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Олександр Миколайович Кирильчук, доцент кафедри української літератури, доцент, к.філ.н.
CV викладача на сайті кафедри	http://www.rshu.edu.ua/kafedry-fuf/kafedra-ul/sklad-kafedri-ul/121-personalii/1182-kyrylchuk-oleksandr-mykolaiovych
E-mail викладача	oleksandr.kyrylchuk@rshu.edu.ua

Курс досліджує, як художня література фіксує, трансформує та переосмислює травматичний досвід, пов'язаний із війною, репресіями, Голодомором, колоніальним минулим та тиском патріархального середовища. Особливий акцент зроблено на осмисленні сучасної української літератури, що реагує на російсько-українську війну, а також на творах, які відображають колоніальне домінування імперії над українським простором, відображення впливу тоталітарного суспільства на особистість. У курсі будуть застосовані сучасні методологічні підходи **trauma studies**, що дозволяють аналізувати механізми художнього відображення індивідуальної та колективної травми. Учасники розглянуть теоретичні засади літературної репрезентації травми, дослідять тексти крізь призму пам'яті, ідентичності та постколоніальної критики.

Завдання курсу:

1. Проаналізувати ключові підходи **trauma studies** у контексті художньої літератури.
2. Дослідити репрезентацію воєнного досвіду в сучасній українській літературі.
3. Розглянути, як література осмислює досвід тоталітарного тиску, колоніальне минуле та механізми відновлення національної пам'яті.

4. Визначити художні стратегії подолання травми у літературних текстах.

5. Простежити зв'язок між колективною та індивідуальною пам'яттю в українській літературі ХХ–ХХІ століть.

6. Ознайомити студентів із ключовими творами, що репрезентують травматичний досвід українського народу.

Курс сприятиме глибшому розумінню літератури як засобу осмислення історичних катастроф та індивідуальних потрясінь, а також допоможе сформувати критичний підхід до аналізу художнього тексту в контексті травматичних подій.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу, зокрема української та польської літератур.

ФК8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Література як терапія: художнє переосмислення травматичного досвіду в українській літературі ХІХ–ХХІ ст.

Тема 1. Теоретичне осмислення культурної пам'яті. Травматична пам'ять як об'єкт культурологічних досліджень. Trauma studies.

Тема 2. Художнє осмислення травматичного досвіду, спровокованого тоталітаризмом (репресії, Голодомор etc).

Тема 3. Історія, війна, травма, пам'ять. Художнє усвідомлення досвіду Другої світової війни в українській літературі.

Тема 4. Осмислення травматичного досвіду війни росії проти України в художніх текстах 2020-х років.

Тема 5. Конфлікт колективної та індивідуальної пам'яті під тиском колоніального нарративу.